СЕНТЯБР
4
1938 во
№ 121 (905)
ДОНЫС 10 УР

Став странаясса пролетарийяс, ӧтувтчӧй!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЕДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

Велӧԁчан во завоԃітчіс

Велӧԁчан во завоԃітчіс. Ԍеԋԏабр 1-ој лунӧ Комі республіка пасԍа восԍісны ӧԇӧсјас 460 школалӧн. Гожԍа каԋікулјас ԃырјі шојччӧм бӧрын пырісны классјасӧ 54.400 велӧԁчыԍ. Школајасӧ первојыԍ воісны 10.500 выԉ велӧԁчыԍ.

Сӧветскӧј покоԉеԋіјеӧс кыщалӧма парԏіјалӧн ԁа правіԏеԉстволӧн быԃлунја мам ԍама тӧжԃыԍӧмӧн. Сылы ԍетӧма ставсӧ сы вылӧ, меԁым сіјӧ быԁміс ԅԁоровӧјӧн, јонӧн, куԉтурнӧјӧн ԁа грамотнӧјӧн. Карјасын ԁа ԍіктјасын быԁ во кыптӧны уна ԍо выԉ школајас. Сӧветскӧј шкоԉԋікјас тырвыјӧ получајтӧны учебԋікјас. Воыԍ-во пыр соԁӧ велӧԁчыԍјаслӧн лыԁыс. Ташӧм шуԃсӧ оз тӧԁны ужалыԍ јӧзлӧн челаԃ ԋі ӧԏі капітаԉісԏіческӧј странаын, тајӧ ем сӧмын Сӧветскӧј Сојузын.

Велӧԁчыԍјас первој лунсаԋ-жӧ кутчыԍісны ԍӧлӧмсаԋыс ԍерјознӧј велӧԁчӧмӧ. Најӧ кӧсјыԍӧны велӧԁчыны отԉічнӧја. Со, Сыктывкарса 14-ӧԁ номера школаын велӧԁчыԍ Міԍкова Іра кӧсјыԍӧ велӧԁчыны сӧмын „отԉічно“ вылӧ ԁа помавны велӧԁчан во похваԉнӧј грамотаԁн.

Коԉӧм велӧԁчан воын мијан школајасын вӧліны-на нӧшта второгоԁԋікјас. Ԏехԋікумјасын ԁа вузјасын пріјомнӧј іспытаԋіјејас петкӧԁлісны, мыј уна школајас леԇӧны улын тӧԁӧмлунјаса велӧԁчыԍјасӧс. Таво колӧ вӧчны сіԇі, меԁым ез вӧв ԋіӧԏі второгоԁԋік, меԁым ез вӧв ԋіӧԏі ԋеуспевајушщӧј. Требујтԍӧ быԁ велӧԁыԍсаԋ, быԁ піоԋерскӧј вожатӧјсаԋ, комсомоԉскӧј організацијасаԋ напр‘ажоннӧј уж школаын велӧԁчыԍјас пӧвсын отԉічнӧја велӧԁчӧм вӧсна тыш котыртӧм куԅа.

Вывті ыжыԁ роԉыс велӧԁчӧмлыԍ качествосӧ кыпӧԁӧм куԅа піоԋерскӧј організацијајаслӧн. Но тыԁалӧ оз пыԃԃі пуктыны сіјӧс горкомолса ԁа рајкомолјасса веԍкӧԃлыԍјас. Ԋі горкомол, ԋі рајкомолјас ӧнӧԇна ез обеспечітны став піоԋерскӧј отр‘аԁсӧ вожатӧјјасӧн. Сыктывԁін рајонын 56 піоԋерскӧј отр‘аԁыԍ 25 отр‘аԁас абуӧԍ вожатӧјјас. Шојнаты рајкомолса веԍкӧԃлыԍјас оз тӧԁны, кущӧм отр‘аԁын коԁі вожатӧјыс ԁа кӧні абу вожатӧјыс. Вожатӧјјасӧс бӧрјӧмӧн оз заԋімајтчы і Сыктывкар горкомолса ԍекретар Палкін јорт. Республіка пасԍа (Печорскӧј округтӧг) август 29-ӧԁ лун кежлӧ 452 отр‘аԁыԍ 371 отр‘аԁӧ ез вӧв выԃеԉітӧма вожатӧјјасӧс. Тајӧ положеԋіјеыс ԇік ԏерпітны поԅтӧм. Гӧгӧрвотӧм сіјӧ, мыј вӧчіс обкомолса піоԋеротԃел ԁа сені јуралыԍ Кајԃалова јорт? Ставыс віԍталӧ сы јылыԍ, мыј обкомол ез заԋімајтчы ԁај ӧні оз заԋімајтчы тајӧ ԃелӧнас.

Страна пасԍа паԍкалӧ комсомоллы, сылы 20 во тырӧм куԅа, піоԋерскӧј пӧԁаркіјас лӧԍӧԃӧм. Піоԋерјас кӧсјӧны пасјыны славнӧј ԃелајасӧн комсомоллыԍ јубіԉеј. Сыктывкарса 14-ӧԁ номера школаын велӧԃчыԍ Вјаткін Аԉік кӧсјӧ встреԏітны комсомоллыԍ славнӧј јубіԉеј кујім обороннӧј значок боԍтӧмӧн. Торја школајасын велӧԃчыԍјас котыртӧны муԅејјас гожӧмын чукӧртӧм гербаріјјасыԍ, коԉԉекціјајасыԍ ԁа мукӧԃыԍ. Но тајӧ ԃелӧыс мијан республікаса школајасын, піоԋерскӧј отр‘аԃјасын ез-на аԇԇы колана паԍкыԁ откԉік, і меԁвоԇсы вӧсна, мыј сіјӧс омӧԉа котыртӧны вожатӧјјас ԁа комсомоԉскӧј організацијајас. Піоԋерскӧј вожатӧјјаслы, велӧԃыԍјаслы колӧ отсавны піоԋерјаслы комсомоллы пӧԁаркіјас гӧтӧвітӧмын, колӧ ӧнісаԋ-жӧ котыртны преԁметнӧј, самоԃејаԏеԉнӧј кружокјас, нуӧԁавны фізкуԉтурнӧј ԁа мукӧԁ орԁјыԍӧмјас.

ВЛКСМ рајкомјаслы ӧні колӧ ыжыԃжык вԋімаԋіје веԍкӧԁны шкоԉнӧј комсомоԉскӧј організацијајас вылӧ. Уна школаын сы вӧсна, мыј школа помалыԍ комсомоԉецјас мунісны організацијаыԍ, комсомоԉскӧј організацијајас ічӧтмісны, слабмісны ԉібӧ веԍіг ԇікӧԇ бырісны. Колӧ кыскыны комсомол раԁјасӧ воԇынмуныԍ велӧԃчыԍјасӧс, јонмӧԁны шкоԉнӧј комсомоԉскӧј організацијајас, меԁым најӧ вӧліны велӧԁчан первој лунјассаԋыс-жӧ велӧԃчыԍјас пӧвсын орԁјыԍӧм ԁа отԉічԋічество вӧсна тыш котыртыԍјасӧн.

Коԉӧм во Пӧԁԃеԉнӧјса школаын том велӧԁыԍјас Ложкіна ԁа Наԁуткіна јортјас, коԁјас первој-на воісны учіԏеԉскӧј уж вылӧ, ез аԇԇыны ԋекущӧм отсӧг важ велӧԁыԍјассаԋ, најӧс ӧтԁортісны. Комсомоԉскӧј організација налы отсӧг ԍетӧм јылыԍ ез ԁумыштлы. Таԇі оз поԅ относітчыны том велӧԁыԍјас ԁінӧ. Комсомоԉскӧј організацијајас ԁолженӧԍ кыщавны ыжыԁ тӧжԁыԍӧмӧн том велӧԁыԍјасӧс.

Торја школајас омӧԉа лӧԍӧԁчісны велӧԃчан во кежлӧ. Сіԇ, Сыктывкарса 2-ӧԁ номера школа ԅԁаԋіје абу ремонԏірујтӧма, кор сені колӧ нуӧԃны капітаԉнӧј ремонт. Школаса ԃіректор Рочев јорт ԁа Гороноса веԍкӧԃлыԍјас ӧта-мӧԁ выланыс ыстыԍӧмӧн орӧԁісны школа ԅԁаԋіје ремонԏірујтӧм.

Тајӧ велӧԁчан воын колӧ шеԁӧԁны нӧшта гырыԍ вермӧмјас школајаслыԍ учебно-воспітаԏеԉнӧј уж бурмӧԁӧмын. Таын могыс комсомоԉскӧј організацијајаслӧн ԁа комсомоԉскӧј веԍкӧԃлыԍјаслӧн.

Чехословакіјаын положеԋіје

ПРАГА, 2. Тӧрыт суԃето-ԋемецкӧј парԏіјаса ԉіԁер Генԉејн муніс Берхесгаԁенӧ (Гітԉерлӧн реԅіԃенціја) Гітԉеркӧԃ свіԁаԋіје вылӧ, сыӧн локтан каԁ кежлӧ сені вӧліны-ԋін Гесс, Герінг ԁа Геббеԉс. Заԍеԁаԋіјеыс мунас талун. Осведомԉеннӧј істочԋікјассаԋ јуӧртӧны, мыј Генԉејн муніс Ренԍімен воԇмӧстчӧм ԍерԏі.

Чехословацкӧј обшщественноԍт возмуԏітчӧма Гермаԋіја наглоԍтӧн, коԁі зіԉӧ лӧԍӧԁны Чехословацкӧј республіка пыщкӧсса ԃелӧјасӧ воԍсӧн суітчӧмлыԍ практіка.

Ԁалаԃје поԉіԏікалы паныԁ

ПАРІЖ, 2. Талун Паріжын тӧвԍа велоԁром вылын котыртԍӧ ыжыԁ міԏінг 40 часа ужалан вежон јылыԍ закон французскӧј правіԏеԉствоӧн нарушітны зіԉӧмјаслы паныԁ проԏест петкӧԁлӧм могыԍ. Міԏінг вылын выступітасны уж куԅа вԍеобшщӧј конфеԃерацијалӧн преԁставіԏеԉјас, паріжскӧј рајонса профсојузјас објеԃіԋеԋіјелӧн ԁа став парԏіјајаслӧн преԁставіԏеԉјас, коԁјас пырӧны нароԁнӧј анԏіфашістскӧј фронтӧ.

„Јумаԋіте“ талунја переԁовӧј статԏаын гіжӧ, мыј правіԏеԉствоса глава Ԁалаԃје нуӧԁӧ поԉіԏіка, коԁӧс щӧктӧны нуӧԁны капітаԉісԏіческӧј трестјас ԁа мыј ӧніја каԃын „вајӧԁԍӧ атакаӧ ԋе сӧмын соціаԉнӧј законоԁаԏеԉство; но ӧтщӧщ нуӧԁԍӧ крупнӧј капіталлӧн обшщӧј наступԉеԋіје рабочӧј класс вылӧ“.

Ставӧн карнавал вылӧ!

Ԍенԏабр 5-ӧԁ лунӧ Сыктывкарса куԉтура ԁа шојччан паркын лоӧ томјӧзлӧн карнаваԉнӧј гуԉаԋіје, коԃӧс ԍіӧма XXIV-ӧԁ Межԃунароԃнӧј Јуношескӧј Лун празнујтӧмлы.

Паркын лоӧ массӧвӧј јӧктӧм ԁа ԍылӧм, самоԃејаԏеԉнӧј кружокјаслӧн, комі ԏеатрса арԏістјаслӧн ԁа піоԋерскӧј кукоԉнӧј ԏеатрлӧн выступԉеԋіјејас.

Коԉԉекԏівјассаԋ воӧм зајавкајас ԍерԏі парк обеспечівајтӧ маскајасӧн.

Ставӧн карнавал вылӧ!

ВЛКСМ горком.

Гуанԁун провінцијаын массӧвӧј војеннӧј велӧԁӧм

ХАԊКОУ, 1. Гуанԁун провінцијаын наԍеԉеԋіјеӧс војеннӧј велӧԁӧм боԍтӧ массӧвӧј харакԏер. Самооборона отр‘аԁјас котыртӧм куԅа ԋекымын тӧлыԍ сајын лӧԍӧԁӧм коміԏет нуӧԁӧ војеннӧј велӧԁӧм провінцијаса став гырыԍ карјасын: провінцијаын функціоԋірујтӧ самооборона отр‘аԁјасса, а сіԇ-жӧ парԏізанскӧј отр‘аԁјасса інструкторјаслӧн школа. 20-ыԍ унжык інструкторскӧј группа ужалӧ став провінција пасԍаын. Војеннӧј велӧԁчӧмӧн шымыртӧма 300 ԍурс ԁобровоԉецӧс. План ԍерԏі во пом кежлӧ војеннӧј велӧԁчӧм ԁолженӧԍ прӧјԃітны 800 ԍурс морт. Војеннӧј влаԍтјас кӧсјӧны лӧԍӧԁны 1 міԉԉіон морта реԅерв.

Јапоԋецјас пріменԋајтӧны отравԉајтан веществојас

ШАНХАЈ, І. „Венвејбао“ гаԅет јуӧртӧм ԍерԏі Ԏанцԅінӧ воіс јапонскӧј транспорт отравԉајтан веществојас тыра 379 ашщікӧн. Матыса каԁын, кыԇі гіжӧ гаԅет, отравԉајтан веществојассӧ лоӧ мӧԁӧԁӧма Шанԍі провінција лунвыв јукӧнӧ 8-ӧԁ армијалы паныԁ операцијајасын најӧс пріменітӧм могыԍ.

Воӡынмуныԍ бріґаԁа

`Појол `сікт`са (Сыктыв рајон) Красін ԋіма колхозса 4-ӧԁ полеводчеськӧј бріґаԁа став колхознӧј ужјас вылын мунӧ меԁвоӡа раԁјасын. Бріґаԁірӧн тајӧ бріґаԁаас ужалӧ Антон Шујскіј.

Шујскіј јорт кӧԏ бріґаԁірӧн ужалӧ сӧмын-на первој во, но сіјӧ асԍӧ петкӧԁліс бур орґанізаторӧн ԁа вескӧԁлысьӧн.

Турун іԁралан ужјас ԁырјі 4-ӧԁ бріґаԁалӧн план вӧлі ыщкыны ԁа іԁравны 115 гектар турун, но тајӧ бріґаԁаыс тајӧ ужсӧ помаліс срокыԍ воӡжык. Бріґаԁаӧн ставсӧ вӧлі іԁралӧма 118 гектар.

Ӧні, урожај іԁралан ужјас Шујскіј јортлӧн бріґаԁа помаліс, 100 сајас прӧчент вылӧ асԍыс плансӧ тыртӧмӧн. Ставсӧ іԁралӧма 24,2 гектар му вылыԍ ԍу.

Шујскіј јорт аслас бріґаԁа пыщкын лӧԍӧԁіс бур учот. Ԋіӧԏі колхозԋіклӧн ԁа колхозԋіцалӧн оз овлы ԋекущӧм норасӧм. Труԁоԁеԋјас Шујскіј јорт гіжалӧ ӧкуратнӧја ԁа вніматеԉнӧја.

А. Шаԋгін.

Школа ремонԏіруј-тӧма бура

Ајкінаса НСШ помещеԋіјеын (Јемԁін рајон) уна војас чӧж ез вӧв нуӧԁлӧма ԋекущӧм ԏекущӧј ԋі капітаԉнӧј ремонт. Тајӧ велӧԁчан во кежлӧ НСШ зԁаԋіје ремонԏірујтӧма ԁа оборуԁујтӧма бура.

Школаса ԁіректор комсомолка Сергомасова јорт воӡмӧстчӧмӧн школаын красіталӧма классјас, каліԁорјас. Красітӧма сіӡ-жӧ школа зԁаԋіјелыс вевтсӧ.

Сеԋтабр 1-ој лунӧ челаԁ ыжыԁ раԁлунӧн локтісны велӧԁчыны.

М. Попов

Сӧветскӧј школајасӧ воісны уна сурс челаԁ первој классјасӧ. **Сԋімок вылын:** Сыктывкарса 14-ӧԁ номера школаын велӧԁыс Конанова јорт нуӧԁӧ урок первој классын.

Кутам велӧԁчыны „отлічно“ вылӧ

Август 21-ӧԁ лунӧ тупкыԍіс Гамса піоԋерскӧј лагер (Јемԁін рајон). Ԁолыԁа ԁа гажаа шојччім тајӧ лагерас мі, піоԋерјас ԁа школԋікјас. Велӧԁім уна выл сыланкывјас, ворсӧмјас, таԋецјас. Уна піоԋерјас сԁајталісны оборонӧј значокјас вылӧ нормајас.

Август 21-ӧԁ лунӧ рытын міјан піоԋерскӧј лагерын вӧлі меԁбӧрја прӧщаԉнӧј вечер. Вечер вылӧ локтісны піоԋерјаслӧн ԁа школԋікјаслӧн мам-батјасыс, локтісны корӧм гӧсԏјас. Вечер вӧлі јона гажа. Піоԋерјас петкӧԁлісны уна інтереснӧј ворсанторјас. Выступајтісны сылӧмјасӧн, фізкултурнӧј группојӧј выступлеԋіјејасӧн. Выступајтысјасӧс ԁа мукӧԁ піоԋерјасӧс ԁа школԋікјасӧс вӧлі премірујтӧма.

Мі, піоԋерјас ԁа школԋікјас, јона раԁӧԍ, мы гожԍа каԋікулјас ԁырјі шојччім бура. Ӧні мі выл вынјасӧн завоԁітім велӧԁчыны. Мі сетам кыв—локтан велӧԁчан воын велӧԁчыны сӧмын „отлічно“ вылӧ. Тајӧ міјан лоӧ поԁарокӧн міјан вожатӧјлы—Леԋінскӧј комсомоллы, сылӧн 20 воԍа јубілеј кежлӧ.

Піоԋерјас:

Жеԋа Богомолов,
Васа Кызроԁев,
Каԏа Оԏева,
Наԁа Белоголова
ԁа мукӧԁјас.

Гам сікт,
Јемԁін рајон.

Лоа горнӧј інжеԋерӧн

Ме пыр мӧвпавлі Москва јылыԍ. І таво, гожԍа каԋікулјас ԁырјі менам мӧвпӧј збылміс. Менӧ, кыӡі бура велӧԁчысьӧс школа ыстыліс екскурсіјаӧн Москваӧ.

Москва ыжыԁ кар, гажа ԁа міча. Уна тор аӡзылім мі Москваыԍ. Меԁса јона кажітчіс меным Москва-Волга канал ԁа метро.

Бура шојччӧм бӧрын выл вынјасӧн ме босьта велӧԁчӧмӧ ԁа кӧсјыԍа 7-ӧԁ класс помавны похваԉнӧј грамотаӧн.

Менам мӧвпӧј НСШ помалӧм бӧрын,помавны среԁԋеј школа, а сы бӧрын велӧԁчыны горнӧј інжеԋерӧ.

Міскова Іра.

Сыктывкар 14-ӧԁ номера НСШ.

Лоа і воӡӧ отлічԋікӧн

Гожԍа каԋікулјас ԁырјі менӧ, кыӡі велӧԁчӧмын отлічԋікӧс, школа мӧԁӧԁліс Артекӧ.

Артекын олі 40 лун. Соԁі 3 кілограмм вылӧ.

Унаыԍ мі ветлывлім екскурсіјаӧн Крым лунвыв берег куӡа. Ветлывлім і похоԁјасӧ: Ају-Ԁаг вылӧ, Мјортвӧј ԁолінаӧ, гӧрајас вылӧ. Ветлывлім екскурсіјаӧн музејјасӧ. Јона кажітчіс меным Восточнӧј музеј, кӧні петкӧԁлыԍӧ ԁревԋеј мірлӧн оломыс.

Чернӧј море вывті іщӧкыԁа гуԉајтлім шлупкајас вылын, купајтчылім, кыјім морскӧј жівотнӧјјасӧс.

Ӧні бура шојччӧм бӧрын, выл вынјасӧн завоԁітім велӧԁчыны, і 4-ӧԁ класс помала похваԉнӧј грамотаӧн.

Леԋінскӧј комсомоллыԍ славнӧј јубілеј встреԏіта отлічнӧј отметкајасӧн ԁа кујім оборонӧј значокӧн морӧс вылын.

Вјаткін Аԉік.

Сыктывкар,14-ӧԁ номера НСШ, 4-ӧԁ класс.

Томјӧзлӧн массӧвӧј вылазка

Август 24-ӧԁ лунӧ Сыктывкарса свјаӡ управлеԋіје берԁса первічнӧј комсомоԉскӧј орґанізаціјаӧн вӧлі нуӧԁӧма массӧвӧј молоԁежнӧј вылазка Улыс Човвјӧ. Ӧтщӧщ комсомолеԋцјаскӧԁ вылазка вылын участвујтісны уна ԋесојузнӧј томјӧз.

Вылазка вылын томјӧз нуӧԁісны уна інтереснӧј ворсӧмјас. Вӧлі нуӧԁӧма сіӡ-жӧ оборонӧј значокјас вылӧ нормајас сԁајтӧм. Ӧԏі кілометра вылӧ проԏівогазӧн похоԁын участвујтісны уна томјӧз. Бур резуԉтатјас петкӧԁлісны Сорвачев, Лыјурова ԁа Міхејев јортјас.

Г. Попов.

Межԁунароԁнӧј јуношескӧј лун

(ІСТОРІЧЕСКӦЈ СПРАВКА)

Межԁунароԁнӧј јуношескӧј лун—став мірса революціоннӧј томјӧзлӧн бојевӧј праԅԋік.

Сіјӧс празнујтӧм јылыԍ шуӧм прімітіс соціаԉісԏіческӧј томјӧзлӧн Бернскӧј конференціја, коԁі муніс 1915 воԍа апрелын Бернын (Швејцарија). Сетчӧ чукӧртчісны інтернаціонаԉізмлы верност сохраԋітыԍ јуношескӧј соціаԉісԏіческӧј орґанізаціјаслӧн ԁелегатјас (Скандінавскӧј, Швејцарскӧј, Італіјанскӧј), локтісны сіӡ-жӧ оппортуԋісԏіческӧј сојузјасса революціоннӧј оппозіціјалӧн преԁставіԏељјас (Германскӧј ԁа мукӧԁ). Сіјӧ каԁас Россіјаса томјӧз езна вӧв нӧшта ӧтувтӧма самостојатеԉнӧј јуношескӧј орґанізаціјајасӧ ԁа сіјӧ конференціја вылын преԁставлајтісны 2 болшевістскӧј ԁелегат, коԁјасӧс вӧлі команԁірујтӧма лічнӧ Леԋінӧн.

Бернскӧј конференціја прімітіс шуӧм—нуӧԁны томјӧзлыс јеԁіновременнӧј межԁунароԁнӧј ԁемонстраціја војналы паныԁ. Тащӧм ԁемонстраціјаыс муніс 1915 воԍа октабр 15-ӧԁ лунӧ. Сіјӧ вӧлі 1-ој Межԁунароԁнӧј јуношескӧј лун. Сы вылӧ віӡӧԁтӧг, мы ӧткымын странајасса оппортуԋістјас зілісны орӧԁны Межԁунароԁнӧј јуношскӧј лун празнујтӧм, антівоjеннӧј ԁемонстраціјајас мунісны уна местајасын вывті актівнӧја. Цјуріхын (Швејцарија), напрімер, ԁемонстраціја вылӧ, коԁі бостіс јарјугыԁ антімілітарістскӧј характер, чукӧртчісны уна ԁас сурс участԋікјас. Карлӧн уліцјасыс вӧлі тырӧмаӧс реглӧн ԁемонстрантјасӧн. Трібунајас вывсан кылісны пӧс речјас, коԁјасӧс вӧлі вескӧԁӧма војналы паныԁ. Томјӧз актівнӧ разӧԁісны выԉ журнал—„Интернационал молоԁежи“,—коԁі завоԁітіс сеқі петны Швејцаріјаын В. І. Леԋінӧн участвујтӧмӧн.

Томјӧзлӧн антівојеннӧј ԁемонстраціјајас мунісны сіӡ-жӧ Амерікаын, Ԁаԋіјаын, Норвегіјаын, Швеціјаын, Голланԁіјаын ԁа мукӧԁ странајасын. Весіг сещӧм војујтыԍ странын, кыӡі Германіја, вӧлі пасјӧма І-ој Межԁунароԁнӧј јуношескӧј лун. Германскӧј революціоннӧј томјӧз преслеԁоваԋіјејас вылӧ віӡӧԁтӧг чукӧртчіс тајӧ лунас ԋелегаԉнӧј мітінгјас вылӧ, актівнӧја чуксаліс томјӧзӧс імперіаԉісԏіческӧј војналы паныԁ тышӧ. Тајӧ мітінгјас ԁа собраԋіјејас јывсыс јуӧрјас вӧлі вужӧԁӧма фронтјас вомӧн ԁа мыјԁакӧ јӧзӧԁӧма „Интернационал молоԁежи“ журналын.

1915 воԍан завоԁітӧмӧн Межԁунароԁнӧј јуношескӧј лун кутіс пасјыԍыны быԁ во.

Бернскӧј конференціја, коԁі пуктіс завоԁітчӧм Межԁунароԁнӧј јуношескӧј лун быԁво празнујтӧмлы, ез сет век-жӧ јуношескӧј ԁвіжеԋіјелы послеԁоватеԉнӧј революціоннӧј направлеԋіје. Тајӧ конференціјаыслӧн поԁувја тырмытӧмторјыс вӧлі сыын, мы сіјӧ прімітіс паціфісстскӧј лозунг војна ԁугӧԁӧм ԁа разоружітӧм јылыԍ, сеқі кор болшевікјас чуксалісны пӧртны імперіаԉісԏіческӧј војна граждаԋскӧј војнаӧ. Леԋін, разоружеԋіје јылыԍ паціфістскӧј лозунг крітікујтӧмӧн, гіжліс, мы „тајӧ ӧткоԁ классӧвӧј тыш віӡӧԁласыԍ ӧткажітчӧмкӧԁ, революціја јылыԍ быԁсікас мӧвпыԍ отрекітчӧмкӧԁ. Міјан лозунгӧн ԁолжен лоны: пролетаріатӧс вооружітӧм сы могыԍ, мед побеԁітны, експропріірујтны ԁа обезоружітны буржуаӡіјаӧс“ [1]).

1916 воын Межԁунароԁнӧј јуношескӧј лунӧ ԁемонстраціјајас вӧлины унаӡӧзаӧсжык. Ԁемонстрантјаслӧн лозунгјасыс сеқі вӧлісны болшевістскӧј лозунгјасӧн, најӧ чуксалісны імперіаԉісԏіческӧј војна граждаԋскӧј војнаӧ пӧртӧмӧ. Германіјаын, антівојеннӧј лозунгјасыс кынԅі, томјӧз требујтіс мезԁыны ԏурмаыс пролетарскӧј революціоԋер Карл Лібкнехтӧс. Швејцаріјаын вӧлі ԁемонстрантјаслӧн поліціјакӧԁ ԋекымын столкновеԋіје.

Россіјаын томјӧзлӧн межԁунароԁнӧј праԅԋік кутіс быԁлаын нуӧԁсыны сӧмын 1917 воԍан, кор странаын муніс-нін февраԉскӧј революціја ԁа пролетаріат лӧԍӧԁчіс власт бостіг кежлӧ. Тајӧ вӧлі ІІІ-ӧԁ межԁунароԁнӧј јуношескӧј лун. Россіјаса революціоннӧј томјӧз, коԁӧн вескӧԁліс болшевістскӧј партіја, пасјіс праԅԋік зев актівнӧја. Москваса, Піԏерса, Ростовса ԁа мукӧԁ карјасса ԁас сурсјасӧн том рабочӧјјас петісны ԁемонстраціјајас вылӧ, јӧзӧԁӧмӧн: „Імперіаԉісԏіческӧј вој на—граждаԋскӧј вој наӧ!“, „Став власт сӧветјаслы!“, „Меԁ олас ІІІ-ӧԁ інтернаціонал!“.

Керенскіјлӧн черносоԏеннӧј банԁајас зілісны орӧԁны Россіјаын Межԁунароԁнӧј јуношескӧј лун празнујтӧм. Но Леԋін—Сталін партіја преԁусмотрітіс тајӧс: Москваын ԁа Піԏерын томјӧзлӧн вооружённӧј отр'аԁјасӧн.

Быԁ во, быԁ выл Межԁунароԁнӧј јуношескӧј лун бӧрын став странајасын быԁміс томјӧзлӧн межԁунароԁнӧј соліԁарност, јонміс мірса революціоннӧј томјӧзлӧн фронт.

1919 воын Леԋін ԁа Сталін вескӧԁлӧм улын вӧлі котыртӧма томјӧзлыс Коммуԋісԏіческӧј Інтернаціонал, коԁі возглавітіс став мірса ужалыс томјӧзлыс революціоннӧј тыш.

[1]) В. І. Леԋін. Соч. Т. XIX, 326 лістб.

Меԁ оласны сӧветскӧј челаԃ! Нӧшта ыжыԁџык тӧжԁысӧмӧн ԁа раԃејтӧмӧн кыщалам мiјанлыԍ челаԃӧс!

(ВЛКСМ ЦК лозунгјасыԍ).

Строiԏеԉјас орԁын

Строiԏеԉнӧј ԏехԋiкумын, кыԅi i мукӧԁ учебнӧј завеԃеԋiјејасын завоԃiтчiс выԉ велӧԁчан во. Уна выԉ том стуԃентјасӧн тырiсны классјас, лабораторiјајас. Најӧ ыжыԁ кӧсјысӧмјасӧн локтiсны велӧԁчыны дорожԋiкјасӧ, строiԏеԉјасӧ.

Комсомоԉец Аԉександр Полiн помалiс Ԏеԉеԋечса НСШ. Велӧԁчiс бура. Сiјӧ мӧвпалiс пырны велӧԁчыны кущӧмкӧ ԏехԋiкумӧ, но меԁԍа јона сiјӧ кӧсјылiс лоны ԏехԋiк-строiԏеԉӧн, iнжеԋерӧн. Ӧнi сiјӧ пырiс велӧԁчыны Сыктывкарса строiԏеԉнӧј ԏехԋiкумӧ гражԁанскӧј строiԏеԉство отԃеԉеԋiјеӧ. Курс куԅа аԍсыс јортјассӧ сiјӧ аԅԅiс первојыԍ-на. Најӧ локтiсны Ежва, Сыктыв, Јемва вожјасыԍ ԁа Печора вылыԍ.

Завоԃiтчӧ урок. Гражԁанскӧј отԃеԉеԋiјелӧн первој курс. Преподаваԏеԉ Каԉiнiк јорт тӧдмасӧ велӧԁчыԍјаскӧԁ.

Перерывјас ԁырјi стуԃентјас локтӧны ԏехԋiкумса бiбԉiоԏекаӧ. Најӧ iнԏересујтчӧны ԏехнiческӧј ԁа художественнӧј лiтератураӧн. Бiбԉiоԏекасӧ празԋiчԋӧја мiчмӧдӧма. Пызан сајын пукалӧны мӧд ԁа којмӧд курсјасса стуԃентјас. Најӧ локтiсны ԏехԋiкумӧ практiка вылыԍ, ужалiсны карса проiзводственнӧј објектјас вылын. Стуԃент Аԉександр Сорвачев педiнститут зԁаԋiје строiԏеԉство вылын, Васа Наԃејев стрӧiтiс тујјас. Ыжыԁ радлунӧн најӧ јукӧны том стуԃентјаскӧԁ асланыс уж, велӧԁчӧм куԅа опытјасӧн. Том стуԃентјас iнԏересујтчӧны уна вопросјасӧн. Најӧ кӧсјӧны велӧԁчыны „отԉiчно“ вылӧ.

Школајасын завоԃiтчiс велӧԁчан во. Шуԁа сӧветскӧј челаԃ гожса шојччӧм бӧрын пукԍалiсны партајас сајӧ. **Сԋiмок вылын:** Сыктывкарса 12-ӧԁ номера школаын велӧԁыԍ Аԉександр Степанович Осташов нуӧԁӧ 7 „б“ класскӧԁ первој урок.

Лагерјасын шојччiсны 325 пiоԋер ԁа велӧԁчыԍ

1938 воԍа гожса каԋiкулјас ԁырјi Сыктыв рајон паста ставсӧ вӧлi котыртӧма 10 пiоԋерскӧј лагер, кӧнi шојччiсны 325 морт пiоԋерјас ԁа школԋiкјас. Пiоԋерскӧј лагерјас вӧлi восьтӧма Пајолын, Кiбраын, Чуклӧмын, Грiваын, Палаԅаын, Којгортын, Вiԅынын ԁа мукӧԁлаын.

Лагерјасын челаԃ пӧвсын вӧлi котыртӧма оздоровiԏеԉнӧј уж, ужалiсны уна самоԃејаԏеԉнӧј ԁа оборроннӧј кружокјас. Челаԃ шојччiсны бура. Лагерын шојччiгӧн уна пiоԋерјас ԁа школԋiкјас ӧшӧԁiсны морӧсаныс оборроннӧј значокјас. Ӧнi најӧ гажаа ԁа бура шојччӧм бӧрын завоԃiтiсны велӧԁчыны.

Ԋiк. Попов.

Первој урок

Сыктывкарса 5-ӧԁ номера начаԉнӧј школаын выԉ велӧԁчан волӧн первој лун вӧлi ыжыԁ празԋiкӧн. Мiчаа пастасӧм челаԃ гажа зыкӧн ԁа шумӧн тыртiсны гажа, југыԁ классјас. Тыԁалӧны кыԁрiа iчӧтiк јурјас: тајӧ челаԃ, коԁјас ас немнаныс ԅiк первојыԍ-на пырiсны школа помещеԋiјеӧ. Најӧ ԋiмкоԁа вiӟӧԁӧны асланыс јортјас вылӧ.

Ыжыԁ радлунӧн локтiсны i мукӧԁ велӧԁчыԍјас, коԁјас петалiсны гожса каԋiкулјас вылӧ. Најӧ бура шојччiсны, лоiсны выԋаӧн, зԁоровӧјӧн. Унджыкыс на пӧвсыс шојччiсны пiоԋерскӧј лагерјасын, ԃетскӧј оздоровiԏеԉнӧј площаԁкајас вылын.

Звонок. Завоԃiтчӧ урок. Ставыс чӧвусӧ. Учiԏеԉԋица Анна Петровна Улiтiна нуӧԁӧ пеԋiје урок мӧдӧԁ классын. Велӧԁчыԍјас—Лiԁа, Ԏемма ԁа Ола, кујiмӧн, сылӧны сыланкыв „Москва майская“. Најӧ раԃејтӧны тајӧ сыланкывсӧ. Сылӧны кыпыԁа, мiчаа.

Пiоԋерка Луса Сорвачева ԃекламiрујтӧ кывбур „Счастливое детство“. Сiјӧ аслас јоԍ гӧлӧснас вiсталӧ сӧветскӧј челаԃлӧн шуԁа ԁа ԁолыԁ олӧм јылыԍ.

Коԁi-нӧ ԍетiс мiјанлы тащӧм шуԁа олӧмсӧ?—јуалӧ Лусалыԍ учiԏеԉԋица Анна Петровна.

Луса ԁумыштӧ. Сiјӧ сiнјаснас вiӟӧԁлӧ стеԋӧ, кӧнi ӧшалӧ Сталiн јортлӧн портрет.

— Сталiн!—вiсталӧ сiјӧ.

— Мыј-жӧ вiсталiс Iосiф Вiссарiоновiч мiјанлы, челаԃјаслы,—јуалӧ учiԏеԉԋица Лiԁа Рыжковалыԍ.

— „Отԉiчно“ вылӧ велӧԁчыны.

— А коԁјас тi пӧвсыс кӧсјӧны велӧԁчыны „отԉiчно вылӧ?

Кыԅi ӧтi јурјас вестын кыптӧны челаԃлӧн кiјас.

Анна Петровна ԋемтор оз шу. Но тыԁалӧ, кущӧм ыжыԁ мамлӧнкоԁ раԃејтӧм пуӧ челаԃ ԁiнӧ сылӧн гӧлӧмас, кущӧм ыжыԁ волԋеԋiјеӧн ԁа раԃејтан чувствоӧн сiјӧ быԁтӧ социаԉiстiческӧј роԃiналы вернӧј, преданнӧј том патрiотјасӧс.

Анна Петровна ыжыԁ горԁостӧн вiсталӧ аслас велӧԁчыԍјас јылыԍ. Тајӧ классас сiјӧ быԁтiс 27 морт велӧԁчыԍ пӧвсыԍ 11 морт отԉiчԋiкӧс ԁа 9 уԁарԋiкӧс. Классын абу ԋiӧтi бӧрӧ колыԍ велӧԁчыԍ. Отԉiчԋiкјасӧн—Таԋа Амосоваӧн, Гаԉа Заболоцкајаӧн, Мiша Утробiнӧн ԁа мукӧԁјасӧн горԃiтчӧ став школаыс.

Урок матысмӧ помлаԋ. Велӧԁчыԍјас сылӧны „Аскi пансас-кӧ тыш“... Челаԃ гӧлӧсјасын кылӧ помтӧм раԃејтӧм сӧветскӧј роԃiна ԁiнӧ, Краснӧј Армiја ԁiнӧ. Јуралӧ гажаа, мiчаа:

„Мiкӧԁ Сталiн роԁнӧј! I стаԉнӧј командiр Ворошилов выԉ вермӧмӧ нуӧ“!

Ԍер. Попов.

Сыктывкар, 5 номера школа.

Томјӧз Коммуԋiстiческӧј Iнтернационаллӧн VI-ӧԁ конгресс, коԁi мунiс 1935 воԍа арын Москваын, уртiтiс ӧнија условiјејасын револуционнӧј томјӧзлыԍ могјас. Ԃiмiтров јорт, коԁi выступајтiс тајӧ конгресс вылас, вӧчiс бiа пӧԍ чукӧстчӧм став капiтаԉiстiческӧј странајасса коммуԋiстiческӧј ԁа социаԉiстiческӧј томјӧзӧн ӧтувтчӧм јылыԍ кровавӧј фашизмлы паныԁ тышкасьӧм могыԍ. КIМ-лӧн VI-ӧԁ всемiрнӧј конгресс iнԁiс аслас резолуцiјаын, мыј томјӧзлыԍ став аԋтiфашистскӧј вынјассӧ ӧтувтӧм ем меԁвоԅа мог јуношескӧј ԃвiжеԋiјелӧн.

Меԁвоԅаӧн пӧртiс олӧмӧ конгресслыԍ шуӧмсӧ iспанскӧј томјӧз. Нӧшта 1936 во завоԃiтчiгӧн-на томјӧзлӧн коммуԋiстiческӧј ԁа социаԉiстiческӧј сојузјас ӧтувтчiсны ӧтi органiзацiјаӧ. Ӧнi тајӧ сојузса шԉеԋјасыс повтӧг тышкасьӧны iтало-германскӧј iнтервентјаслӧн ӧтувја вынјаслы паныԁ, Iспаԋiјалыԍ ԋезавiсiмост ԁорјӧмӧн, став воԅынмуныс человечестволыԍ ԃелӧ ԁорјӧмӧн.

Веԉ уна странајасын социаԉiстiческӧј ԁа коммуԋiстiческӧј томјӧз ӧтувтчiсны ӧтi органiзацiјаӧ, веԉ уна странајасса аԋтiфашистскӧј органiзацiјајас костын лӧсӧԁӧма топыԁ јiтӧԁјас. Фашизмлы ԁа војналы паныԁ тышын пыр топыԁџыка ӧтувтчӧны мiрса торја странајасын стуԃенческӧј томјӧз.

Кiтајын комсомоԉскӧј органiзацiјајас быԁ местаын пырiсны томјӧзлӧн аԋтiјапонскӧј органiзацiјаӧ, мыј јонмӧԁiс кiтајскӧј народлыԍ ӧтувја аԋтiјапонскӧј фронт.

Аԋтiфашистскӧј томјӧзлыԍ ӧтувја фронт јонмӧдӧмын ыжыԁ роԉ ворсiс томјӧзлӧн Всемiрнӧј конгресс Жеԋеваын (1936 воԍа сеԋтабр), кӧнi участвујтiсны 700 ԃеԉегат мiрса 36 странаыԍ сы лыԁын i сӧветскӧј томјӧзлӧн ԃеԉегацiја.

1938 воԍа август мӧдӧԁ жынјын Ԋју-Јоркын (Америкаса Сојеԃiԋеннӧј штатјас) мунiс мiр вӧсна тышлӧн II-ӧԁ всемiрнӧј јуношескӧј конгресс. Тајӧ конгресс вылас сiԅ-жӧ участвујтiс сӧветскӧј томјӧзлӧн ԃеԉегацiја.

XXIV-ӧԁ Међународнӧј јуношескӧј лун тӧԁчана сiјӧн, мыј сiјӧ празнујтӧ ԉеԋiнско-сталiнскӧј комсомоллы 20 во тыран јубiԉеј воԅвылын. Унамiԉԉiон лыԁа ВЛКСМ—томјӧз коммуԋiстiческӧј iнтернационаллӧн веԁущӧј секцiја—локтӧ аслас јубiԉеј кежлӧ гырыԍ победајасӧн. Сӧветскӧј комсомол воспiтывајтӧ аслас раԁјасын социаԉiстiческӧј отечестволыԍ вернӧј пiјанӧс, коԁјас пӧԍа преданӧԍ Ԉеԋiн—Сталiн партiјалы. Томјӧзлӧн ԉеԋiнско-сталiнскӧј сојуз ԋеӧтчыԁ петкӧԁлiс аԍсыс ԁобԉестсӧ ԁа геројствосӧ социализм вӧсна тышын, рабочӧј класслӧн став врагјаслы паныԁ тышын. Сӧветскӧј Сојузса томјӧз комсомоллыԍ јубiԉеј встречајтӧ выԉ творческӧј поԁјомӧн, предпрiјаԏiјејасын ԁа колхозјасын стахановскӧј ужӧн, аслас веԉiкӧј роԃiна мамлы пӧԁаркiјасӧн, оборроннӧј уж јонмӧдӧмӧн ԁа с. в.

Мiрын став странајасса комсомоԉскӧј органiзацiјајас раԃејтӧмӧн ԁа вԋiмаԋiјеӧн вiӟӧԁӧны ԉеԋiнскӧј комсомол уж бӧрԍа, бостӧны сылыԍ сiјӧ пример збыԉ ԃемократiја ԁа свобоԁа вӧсна тышын iнтернационаԉнӧј соԉiԁарностлыԍ. Веԉiкӧј Сталiнскӧј Констiтуцiја, коԁi ԍетiс сӧветскӧј томјӧзлы веԉiкӧј поԉiтiческӧј ԁа економiческӧј правојас, вԁохновԉајтӧ рубеж сајјасса комсомоԉецјасӧс, мiрса став ужалыԍ томјӧзӧс фашизмлы паныԁ, социализм вӧсна тыш вылӧ.

XXIV-ӧԁ Међународнӧј јуношескӧј лун нуӧԁсӧ СССР-лы паныԁ быԁмыԍ војеннӧј угроза условiјејасын. Iмперiаԉiстiческӧј хiщԋiкјас ӧзтiсны-нiн војналыԍ пӧжар мiрлӧн разнӧј јукӧнјасын. 2 во-ԋiн, кыԅi геројiческӧј iспанскӧј народ мужественнӧја отражајтӧ германо-iтаԉјанскӧј фашистскӧј завојеваԏеԉјаслыԍ атакаjас. Колiс во, кыԅi јапонскӧј iнтервентјаслӧн војскајас уськӧԁчiсны кiтајскӧј народ му вылӧ, фашистскӧј агрессорјас лӧсӧԁӧмаӧԍ ӧзтыны „ыжыԁ војна“, уськӧԁчыны мiрын ԅiк ӧтi социаԉiстiческӧј госуԁарство вылӧ.

XXIV-ӧԁ Међународнӧј јуношескӧј лунӧ став мiрса револуционнӧј томјӧз кутас ԃемонстрiрујтны СССР-ӧс ԁорјан лозунгјас улын, братскӧј соԉiԁарност ԁа iспанјаса ԁа кiтајса геројiческӧј народјаслы отсӧг сетан лозунгјас улын, фашистскӧј агрессорјаслы паныԁ тышкасан лозунгјас улын.

XXIV-ӧԁ Међународнӧј јуношескӧј лун ԁолжен лоны пасјӧма став странајасын томјӧзлыԍ коммуԋiстiческӧј сојузјас воԅӧ јонмӧдӧмӧн, фашизмлыԍ троцкiстско-бухарiнскӧј лазутчiкјасӧс вӧр разоблачајтӧмӧн ԁа вужнас бертӧмӧн.

XXIV-ӧԁ Међународнӧј јуношескӧј лун лоӧ пасјӧма выԉ победајасӧн ӧтувја народнӧј аԋтiфашистскӧј фронт јонмӧдӧм вӧсна тышын, мiрса став ԃемократiческӧј томјӧз ӧтувтӧм вӧсна тышын. Сӧветскӧј комсомол, сӧветскӧј томјӧз ԁолжеԋӧԍ петкӧԁлыны тајӧ тышас бојевӧј пример, пыр тӧԁвылын, мыј, СССР-лыԍ вынјӧрсӧ јонмӧдӧмӧн, најӧ пӧртӧны олӧмӧ асланыс зев важнӧј iнтернационаԉнӧј ԁолг.

Журнал „Јуԋ комму ԋiст“.

66

Ԉеԋiнско-стаԉiнскöj комсомоллы 20 во тырiг кежлö беседајаслöн ԁа ԁокладјаслöн ԏемајас*)

I. В. Стаԉiн. Партiјалöн XVII-öԁ сјезԁлы отчотнöj ԁоклаԁ. „Ԉеԋiнiзм вопросјас". 10-öԁ iзԁ., 596—598 ԉiстб.

I. В. Стаԉiн. Партiја ԁа правiтеԉствоса руковоԃiтеԉјаскöԁ Таджiкiстанса ԁа Туркмеԋiстанса воԅынмуныс колхозԋiкјас ԁа колхозԋiцајас совещаԋiје вылын реч 1935 во ԃекабр 4-öԁ лун (Ԉеԋiн — Стаԉiн, ВКП(б)-лыс iсторiјасö веԉöԁöм куԉа произвеԃеԋiјејаслöн сборԋiк, т. III, 659-660 ԉiстб.).

Иванов јортлöн пiсмö ԁа Стаԉiн јортлöн вочакыв. 1938 во, феврал 14-öԁ лунса „Правԁа".

М. I. Каԉiнiн. „Межԁунароԁнöj положеԋiје јылыс", Госiзԁат, 1938 во.

Г. Ԃiмiтров. „Побеԁалöн залог". Госпоԉiтiзԁат, 1938 во.

„Iнтернацiонаԉiзм — сöветскöj патрiотлöн знамја". 1938 во јуԉ 6-öԁ лунса „Правԁа". Переԁовöj.

XIII. ОТЕЧЕСТВО ԁОРЈÖМ—СÖВЕТСКÖЈ ТОМЈÖЗЛÖН СВЈАЩЕННÖЈ ԁОЛГ.
Ԉiтература:

В. I. Ԉеԋiн. „Томјöз јылыс". Партiзԁат, 1936 во 114-117, 133-151, 196-203 ԉiстб.

В. I. Ԉеԋiн. Соч., т. XXX, 403-417 ԉiстб. Соч., т. XIX, 323-332 ԉiстб.

I. В. Стаԉiн. ВЛКСМ-лöн VIII-öԁ Ставсојузса сјезԁ вылын реч, I разԃел „јонмöԁöj бојевöj ԁаслун рабочöj класслыс". (Ԉеԋiн—Стаԉiн, бöрјöм произвеԃеԋiјејаслöн оԁнотомԋiк).

I. В. Стаԉiн. Партiјнöj ужлöн тырмытöмторјас јылыс ԁа троцкiстскöj ԁа мукöԁ ԁвурушԋiкјасöс бырöԁöм куԉа мерајас јылыс. ВКП(б) ЦК пԉенум вылын ԁоклаԁ ԁа заклучiтеԉнöj кыв. 1937 во март 3—5-öԁ лунјас.

Иванов јортлöн пiсмö ԁа Стаԉiн јортлöн вочакыв. 1938 во, феврал 14 лунса „Правԁа".

К. Је. Ворошiлов. „Рабоче—Крестанскöj Краснöj Армiјалы ԁа Војенно-Морскöj Флотлы XX во". Госпоԉiтiзԁат, 1938 во.

А. В. Косарев. „Стаԉiнскöj Констiтуцiја ԁа сöветскöj томјöз". VI-öԁ разԃел „Отечествоöс ԁорјöм—СССР-са быԁ гражԃаԋiнлöн свјащеннöj ԁолг". „Молоԁаја гварԃiја", 1938 во.

ВЛКСМ-лöн программа. Ввоԁнöj јукöн ԁа VI разԃел „Социаԉiстiческöj рöԃiна ԁорјан јукöнын".

ВЛКСМ-лöн устав. Ввоԁнöj јукöн ԁа ВЛКСМ-са шлеԋјас ԁа канԃiԁатјас ԁа налöн објазанностјас јылыс" разԃел.

XIV. ԈЕԊIНСКО-СТАԈIНСКÖЈ КОМСОМОЛЛЫ XX ВО.
Ԉiтература:

В. I. Ԉеԋiн, I. В. Стаԉiн. „Томјöз јылыс", партiзԁат, 1936 во, 133-151, 195-203, 206 ԉiстб.

*) Пом. Завоԁiтчöмсö вiзöԁ август 24, 30 ԁа сеԋтабр 1-öj лунјасса номерјасыс.

В. I. Ԉеԋiн. „Томјöз сојузјаслöн могјас јылыс". РКСМ-лöн III-öԁ сјезԁ вылын реч. Соч., т XXX, 403-417 ԉiстб.

I. В. Стаԉiн. ВЛКСМ-лöн VIII-öԁ Ставсојузса сјезԁ вылын реч. (Ԉеԋiн-Стаԉiн. Бöрјöм произвеԃеԋiјејаслöн оԁнотомԋiк. 692-701 ԉiстб).

I. В. Стаԉiн. Партiјнöj ужлöн тырмытöмторјас јылыс ԁа троцкiстскöj ԁа мукöԁ ԁвурушԋiкјасöс бырöԁöм куԉа мерајас јылыс. ВКП(б) ЦК пԉенум вылын ԁоклаԁ ԁа заклучiтеԉнöj кыв, 1937 воса март 3-5 öԁ лунјас, Госпоԉiтiзԁат, 1938 во.

Иванов јортлöн пiсмö ԁа Стаԉiн јортлöн вочакыв. 1938 во феврал 14-öԁ лунса „Правԁа".

А. А. Анԁрејев. „Томјöзöс коммуԋiстiческöја воспiтајтöм ԁа комсомоллöн могјас". ВЛКСМ-лöн X сјезԁ вылын реч. „Молоԁаја гварԃiја", 1938 во.

В. М. Молотов. „Октабрскöj револуцiјалы XX во тырiг кежлö". Партiзԁат, 1937 во.

А. В. Косарев. Ԉеԋiнскöj комсомоллöн X-öԁ Ставсојузса Сјезԁлы ВЛКСМ ЦК-лöн отчет". „Молоԁаја гварԃiја", 1938 во.

А. В. Косарев. „Стаԉiнскöj Констiтуцiја ԁа сöвеԏскöj томјöз", 1938 во.

ВЛКСМ-лöн программа ԁа устав.

ВЛКСМ ЦК IV ԁа V-öԁ пԉенумјаслöн шуöмјас.

„Комсомоллöн меԁса важнöj мог". 1938 во јуԉ 5-öԁ лунса „Правԁа". Переԁовöj.

„Ԉеԋiнско — Стаԉiнскöj комсомоллы XX во тырöм воԅвылын". 1938 во јуԉ 14-öԁ лунса „Правԁа". Переԁовöj.

XV. ВЛКСМ—КIМ-лöн ВОԄЫНМУНЫС ОТР'Аԁ.
Ԉiтература:

В. I. Ԉеԋiн, I. В. Стаԉiн. „Томјöз јылыс". Партiзԁат, 1936 во, 111—114, 118—124, 133—151, 195—203 ԉiстб.

Иванов јортлöн пiсмö ԁа Стаԉiн јортлöн вочакыв. 1938 во феврал 14-öԁ лунса „Правԁа".

М. I. Каԉiнiн. „Межԁунароԁнöj положеԋiје јылыс". Госпоԉiтiзԁат, 1938 во.

Г. Ԃiмiтров. „Побеԁалöн залог". Госпоԉiтiзԁат, 1938 во.

А. В. Косарев. Мiр ԁорјöм куԉа межԁунароԁнöj јуношескöj конгресс вылын ԁоклаԁ. 1936 во, апреԉ 5-öԁ лунса „Комсомоԉскаја правԁа".

Хоԅе Ԃiас, Антон, Урiбе. „Испаԋiајын öнiја каԁса положеԋiје јылыс". Госпоԉiтiзԁат 1938 во.

Ԋ. Ԉахов. „Кiтајскöj нароԁ аслас ԋезавiсiмост вöсна тышын". Госпоԉiтiзԁат, 1938 во.

Томјöз фашiзм партiтöм улын. „Молоԁаја гварԃiја". 1937 во.

„КIМ-лöн VI-öԁ конгресс јылыс". Сборԋiк, „Молоԁаја гварԃiја". 1938 во, (печатајтсö).

Iнԁöм ԉiтература кынԇi колö iспоԉзујтны торја кԋiгајас, коԁјас ԉезсöны Ԉеԋiнско—Стаԉiнскöj комсомоллы 20 во тырiг кежлö, ԁа статтајас, коԁјасöс лоö јöзöԁöма гаԅетјасын ԁа журналјасын: „Правԁа", „Большевiк", „Спутԋiк агiтатора", „Јуныj коммуԋiст", „Iнтернацiонал молоԃожi", „В помощ партучебе", „Комсомоԉскöj пропаганԃiст i агiтатор", Комсомоԉскаја правԁа".

Кiтајын војеннöj ԃејствiјејас

ЦЕНТРАԈНÖЈ КIТАЈЫН

Јанцзы ју лунвыв берег вылын успешнöj операцiјајас нуöԁöм Жујчан рајонын кiтајскöj војска вöчiсны јапоԋецјаслы решiтеԉнöj уԁар.

Август тöлыс помын јапонскöj команԁоваԋiје Жујчан-Матоучжеԋ ԁа Жујчан-Јансiн рубежјас вылын кiтајскöj поԅiцiјајас унаыс атакујтöм бöрын завоԃiтiсны кыскыны асыс резервјас öчереԁнöj атака вылö. Кiтајскöj војска, ԍенерал Гуан Ԉiн-чен команԁоваԋiје улын, поԁкрепԉеԋiјејас бостöмöн, август 31-öԁ лунö асывнас вiччысьтöг вужiсны контрнаступԉеԋiејö. Бојыс муԋiс быԁса лун. Сы вылын вiзöԁтöг, мыj јапоԋецјас бара ԉеԇiсны ԃелöö уԁушлiвöj газјас, кiтајецјасöн бура нуöԁöм ԋекымын рукопашнöj схватка бöрын, јапонскöj војска бöрынтчiсны Жујчан окрестностјаслаԋ. Бöрја свеԃеԋiјејас серԏi, вiöм јапоԋецјас пöвсын, полковԋiкыс кынԇi, ем батаԉонјасса ԁа ротајасса ԋекымын команԃiр.

Сiԁ-жö лунö кiтајскöj војска зырiсны јапоԋецјасöс Мiԋшаԋ ԁа Лошаԋ возвышенностјасыс (Жујчансаԋ асыв-лунвылын). Тајö операцiјајас ԁырјiыс јапоԋецјас воштiсны 400 мортöс вiöмöн.

Пасјысöö кiтајскöj артiԉԉерiјалöн бура iнмалöм. 2 лунöн, август 30 ԁа 31 лунјасö Јанцзы ју вылын вöлi серјознöја повреԃiтöма 10 јапонскöj војеннöj суԁно. Јапоԋецјас бостöны гырыс воштöмјас јöзöн. Бöрја веԅоннас фронт вылыс Јанцзы ју пöлöн Шанхајö воiсны уна раԋiтчöм јапонскöj салԁат. „Iбас" гаԅет ԁаннöjјас серԏi, Шанхајö быԁлун вооö 1000—3000 раԋiтчöм јапонец.

Цзуцзансаԋ лунвылын муԋöны бојјас. Јапоԋецјас бостöны гырыс воштöмјас. Најö успехтöг воԅö нуöԁöны атакајас кiтајскöj војска фланг вылын, Кiтајецјас виԅöны асыныс основнöj поԅiцiјајассö.

ВОЈВЫВ КIТАЈЫН

Шансi провiнцiја лунвыв јукöнса фронт вылын јапоԋецјас Фынԉiнԁа бостöм бöрын вајiсны артiԉԉерiја ԁа артiԉԉерiјскöj бi вевттöԁ улын зiлöны форсiрујтны Хуанхе ју. Но налöн став зiлöмјасыс помасöны провалöн.

Хенаԋ провiнцiја војвыв јукöнын август 31-öԁ лунö кiтајскöj војска чорыԁ бој бöрын вöтлiсны јапоԋецјасöс Цзiцзаныс (Хуанхе ју војвыв берег вылын, Лојаԋсаԋ војвылын).

ЛУНВЫВ КIТАЈЫН

Август 31-öԁ лунö јапонскöj салԁатјаслöн отр'аԁ 4 катер вылын кыпöԁчiс Ханцзан ју куԉа выв Јаопiн рајонöԇ (Сватоусаԋ војвылын) кöнi зiлiс чеччыны. Кiтајскöj војска встретiтiсны јапоԋецјасöс пуԉемјотнöj бiöн ԁа бöрјајаслы быԏ лоi бöрынтчыны гырыс воштöмјасöн.

IСПАԊIЈАСА ФРОНТЈАС ВЫЛЫН

(*Парiжсаԋ ТАСС јуöртöмјас серԏi*).

Оборона куԉа iспанскöj мiԋiстерство сеԋтабр 1-öj лунса офiцiаԉнöj јуöртöмын пасјö став фронтјас вылын војеннöj ԃејствiјејаслыс ԉöнöм.

Республiканскöj самоԉотјас бомбарԃiрујтiсны сеԋтабр 1-öj лунö грузовiкјаслыс колонна, коԁјас вöлi новлöны марокканскöj частјасöс Албеса рајонын (Ԉенԁасаԋ рытыв-војвылын). Грузовiкјас вöлi атакујтöма ԋоԉ пöв. Ԋекымын грузовiк вöлi öзтöма. Мјатежԋiкјас бостiсны тöԁчымöн воштöмјас.

Ебро ју рајонын республiканскöj самоԉотјас пырiсны бојö 20 фашiстскöj „мессершмiԁт" ԁа „фiат" iстребiтеԉкöԁ. Республiканскöj ԉотчiкјас уԍкöԁiсны 3 „мессершмiԁт" ԁа воштöмјас бергöԁчiсны асланыс базајасö.

Центраԉнöj фронтса Естремаԁурскöj участок вылын öтi iтаԉанскöj самоԉот „фiат" вöлi уԍкöԁöма республiканскöj пехота бiöн.

Сеԋтабр 1-öj лунса асылö 3 iтаԉанскöj самоԉот бомбарԃiрујтiсны Агiлас портын (Мурсiја провiнцiја) англiјскöj торговöj суԁно. Сорöԁчык бiöн бомбарԃiрујтöма сiԁ-жö ԋiма сiкт, кöнi артавсö 15 вiöм ԁа уна раԋiтöм.

Отв. реԁактор
Г. I. ТОРЛОПОВ.

Капiтаԉiстiческöj катарга

Кавасакi—Јапоԋiјаса ыжыԁ промышԉеннöj кар. Тајö карса ԏекстiԉнöj преԁпрiјатiјејасын ужалöны сурсјасöн том нывкајас—матiгöр сiктјаса крестаԋiн-беԃнакјаслöн нывјас.

Францускöj журнал „Регар" печатајтö кавасакиса ԏекстiԉщiцајас олöм јылыс жуткöj поԁробностјас.

Тулысын сiктö локтöны преԁпрiнiматеԉјаслöн агентјас.

— Мiјанлы колöны шöвк вöчан фабрiкајасын ужалöм вылö ткачiхајас,—вiсталöны тајö агентјасыс крестаналы.—Быԁ том нывкаыс мi мынтам 80 iена *).

Кöкјамысԁас iена! Јапонскöj крестаԋiнлы сiјö быԁса состојаԋiје.

— А мыj менам нылöj кутас вöчны тајö 80 iенаысыс?—јуалö крестаԋiн.

— Сылы ковмас ужавны 5 во чöж. Став тајö каԁнас сiјö получiтас верԁöм, оланiн, паскöм ԁа сыыс кынԇi быԁ тöлыс 5 iенаöн.

Агент нуö том нывкаöс (крестаԋiн весiг оз јуав нылыслыс, сöглаԍiтчö-ö сiјö).

Пыржык тулысын агентјас сетöны крестаналы ужöн налы колана тöварјас. Лоiс-кö, ԋеурожајнöj во (а сiјö Јапоԋiајын щöкыԁа овлö), то агент, урожај iԁралöм бöрын локтöмöн, требујтö ԁолжԋiклыс „нывсö лiбö сöм", i крестаԋiнлы быԏ лоö сетны асыс нывсö 30 лiбö 40 iенаыс.

Сiктса нывкајас шуԁаöс мунны Кавасакiö, сы вöсна мыj сiктын олöм сöкыԁ ԁа беспросветнöj. Вiт арöссаԋ нывкајас отсалöны мамбатыслы кöԋы рiс, ԁöԅöртны најöс, iԁравны урожај. Јапонскöj крестаԋiн ԁа сылöн семјаыс ужалöны 16 часöн лун. Мыj сојö јапонскöj крестаналöн семјаыс? Асылын—чај чашка, öбöԁ—ԋеуна рiс, сiԁ-жö i ужын, а агентјас вiставлöны сещöм чуԃесајас карын пöта олöм јылыс.

Но вот нывкајас воiсны карö. Кущöм страшнöj разочароваԋiје! Фабрiка—сiјö зев ыжыԁ ԏурма, меԅԁны сыыс вермас сöмын смерт. Олöны работԋiцајас казармајасын, 200 мортöн комнатаын. Öшiнјассö тупкöма кöрт решеткајасöн, уԅны лоö му вылын, паскöмöн. Абуöн ԋi воԉпасјас, ԋi оԃејалöјас. Пес плака вежö пöԁушка.

Быԁлун 4 час асылын нывкајасöс чуксалöны наԁсмотрщiкјас. Завтрак ваа кiсер рок ԁа сорkнiтор. Ужавны лоö наԁзiратеԉöн ԁуԁыбтöг тојлалöмöн. Лунтас, кор работԋiцајас öтi группа терыба сојö омöԉик öбöԁ, мукöԁјас објазаԋöлöны ужавны ԋе сöмын асланыс станокјас вылын, но i јортјасыслöн станокјас вылын.

Рытнас сöкыԁ ужыс жугалöм нывкајас усöны кожжö. Унмовсны сöкыԁ. Шымыртö шог. Шог сы јылыс, мыj колiс сöмын 2 тöлыс ԁа мыj ковмас нöшта овны там 30 кык тöлыс сетчöј, меԁым мынны тајö аԁсыс.

*) Öтi iена—1 шајт 53 ур.

Уполн. Главлита 2680. Типография г. Сыктывкар. Тираж 2500.